

Luk

Chapter 20

Swahili Interlinear

Reference: Swahili Biblica Neno

- 1 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν
Na ikawa katika moja ya- siku akifundisha yeye wa- watu katika
[G2532](#) [G1096](#) [G1722](#) [G1520](#) [G3588](#) [G2250](#) [G1321](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2992](#) [G1722](#)
- τῷ ἱερῷ, καὶ εὐαγγελιζομένου, ἐπέστησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
ya- hekalu na akihubiri walikuja wa- makuhani-wakuu na wa-
[G3588](#) [G2411](#) [G2532](#) [G2097](#) [G2186](#) [G3588](#) [G0749](#) [G2532](#) [G3588](#)
- γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις.
waandishi pamoja-na wa- wazee
[G1122](#) [G4862](#) [G3588](#) [G4245](#)

| Siku moja, Yesu alipokuwa akifundisha watu Hekaluni na kuhubiri habari njema, viongozi wa makuhani, walimu wa sheria, pamoja na wazee wa watu wakamjia.

- 2 καὶ εἶπαν λέγοντες, πρὸς αὐτόν, Εἰπὼν ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα
na walisema wakisema kwake yeye Tuambie sisi kwa yupi mamlaka haya
[G2532](#) [G3004](#) [G3004](#) [G4314](#) [G0846](#) [G3004](#) [G1473](#) [G1722](#) [G4169](#) [G1849](#) [G3778](#)
- ποιεῖς, ἥ τίς ἐστὶν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην?
unafanya au nani ni yule aliyekupa wewe hii mamlaka hii
[G4160](#) [G2228](#) [G5101](#) [G1510](#) [G3588](#) [G1325](#) [G4771](#) [G3588](#) [G1849](#) [G3778](#)

| Wakamuuliza, “Tuambie, unafanya mambo haya kwa mamlaka gani? Ni nani aliyekupa mamlaka haya?”

- 3 ἀποκριθεὶς δὲ, εἶπεν πρὸς αὐτούς, Ἐρωτήσω ὑμᾶς καὶ γὰρ λόγον, καὶ
akijibu na alisema kwao wao Nitawauliza ninyi na-mimi neno na
[G0611](#) [G1161](#) [G3004](#) [G4314](#) [G0846](#) [G2065](#) [G4771](#) [G2504](#) [G3056](#) [G2532](#)
- εἰπατέ μοι:
niambieni mimi
[G3004](#) [G1473](#)

| Akawajibu, “Nami nitawauliza swali.

- 4 Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου, ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων?
Ya- ubatizo wa-Yohana kutoka mbinguni ulikuwa au kutoka kwa-wanadamu
[G3588](#) [G0908](#) [G2491](#) [G1537](#) [G3772](#) [G1510](#) [G2228](#) [G1537](#) [G0444](#)

| Je, ubatizo wa Yohana ulitoka mbinguni au kwa wanadamu?”

- 5 οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς, λέγοντες, ὅτι Ἐὰν
wa- na walifikiri wao-kwa-wao wenyewe wakisema kwamba Tukisema
[G3588](#) [G1161](#) [G4817](#) [G4314](#) [G1438](#) [G3004](#) [G3754](#) [G1437](#)
- εἰπῶμεν Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ, Διὰ τί οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ?
tukisema Kutoka mbinguni atasema Kwa-nini nini hamkumwamini mkamwamini yeye
[G3004](#) [G1537](#) [G3772](#) [G2046](#) [G1223](#) [G5101](#) [G3756](#) [G4100](#) [G0846](#)

| Wakahojiana wao kwa wao wakisema, “Kama tukisema, ‘Ulitoka mbinguni,’ atatuuliza, ‘Mbona hamkumwamini?’

6 ἔαν δὲ εἰπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, ὁ λαὸς ἅπας καταλιθάσει
tukisema na tukisema Kutoka kwa-wanadamu wa- watu wote watatupiga-mawe
[G1437](#) [G1161](#) [G3004](#) [G1537](#) [G0444](#) [G3588](#) [G2992](#) [G0537](#) [G2642](#)

ἡμᾶς; πεπεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφήτην εἶναι.
sisi wameamini kwa-maana ni Yohana nabii kuwa
[G1473](#) [G3982](#) [G1063](#) [G1510](#) [G2491](#) [G4396](#) [G1510](#)

Lakini tukisema, 'Ulitoka kwa wanadamu,' watu wote watatupiga mawe, kwa sababu wanaamini kwamba Yohana alikuwa nabii."

7 καὶ ἀπεκρίθησαν, μὴ εἰδέναι πόθεν.
na walijibu si kujua kutoka-wapi
[G2532](#) [G0611](#) [G3361](#) [G1492](#) [G4159](#)

Basi wakajibu, "Hatujui ulikotoka."

8 καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ
na yule Yesu alisema kwao Wala mimi ninawaambia ninyi kwa yurī
[G2532](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3761](#) [G1473](#) [G3004](#) [G4771](#) [G1722](#) [G4169](#)

ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.
mamlaka haya ninafanya
[G1849](#) [G3778](#) [G4160](#)

Yesu akawaambia, "Wala mimi sitawaambia ni kwa mamlaka gani ninatenda mambo haya."

9 Ἦρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην: ἄνθρωπος
Alianza na kwa-wa- ya- watu kusema huu mfano huu mtu
[G0756](#) [G1161](#) [G4314](#) [G3588](#) [G2992](#) [G3004](#) [G3588](#) [G3850](#) [G3778](#) [G0444](#)

[τις] ἐφύτευεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ
fulani alipanda shamba-la-mizabibu na alilikodisha yake kwa-wakulima na
[G5100](#) [G5452](#) [G0290](#) [G2532](#) [G1554](#) [G0846](#) [G1092](#) [G2532](#)

ἀπεδήμησεν χρόνους ἱκανούς.
alisafiri muda mrefu
[G0589](#) [G5550](#) [G2425](#)

Akaendelea kuwaambia watu mfano huu: "Mtu mmoja alipanda shamba la mizabibu, akalikodisha kwa wakulima fulani, kisha akasafiri kwa muda mrefu.

10 καὶ καιρῷ, ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ
na wakati alimtuma kwa wa- wakulima mtumwa ili kutoka ya-
[G2532](#) [G2540](#) [G0649](#) [G4314](#) [G3588](#) [G1092](#) [G1401](#) [G2443](#) [G0575](#) [G3588](#)

καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δώσουσιν αὐτῷ. οἱ δὲ γεωργοὶ ἐξαπέστειλαν,
matunda ya- shamba-la-mizabibu wampe yeye wa- lakini wakulima walimrudisha
[G2590](#) [G3588](#) [G0290](#) [G1325](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1161](#) [G1092](#) [G1821](#)

αὐτὸν δείραντες, κενόν.
yeye wakimpiga mikono-mitupu
[G0846](#) [G1194](#) [G2756](#)

Wakati wa mavuno ulipofika, akamtuma mtumishi wake kwa hao wapangaji ili wampe sehemu ya mavuno ya shamba la mizabibu. Lakini wale wakulima wakampiga, wakamfukuza mikono mitupu.

- 11 καὶ προσέθετο ἕτερον πέμψαι δοῦλον; οἱ δὲ κακέϊνον, δείραντες καὶ
na aliongeza mwingine kumtuma mtumwa wa- na yule-pia wakimpiga na
[G2532](#) [G4369](#) [G2087](#) [G3992](#) [G1401](#) [G3588](#) [G1161](#) [G2548](#) [G1194](#) [G2532](#)
ἀτιμάσαντες, ἐξαπέστειλαν κενόν.
kumfedhehesha walimrudisha mikono-mitupu
[G0818](#) [G1821](#) [G2756](#)

| Akamtuma mtumishi mwingine, huyo naye wakampiga, wakamfanyia mambo ya aibu na kumfukuza.

- 12 καὶ προσέθετο τρίτον πέμψαι; οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες,
na aliongeza wa-tatu kumtuma wa- na pia huyu wakimjeruhi
[G2532](#) [G4369](#) [G5154](#) [G3992](#) [G3588](#) [G1161](#) [G2532](#) [G3778](#) [G5135](#)
ἐξέβαλον.
walimtoa
[G1544](#)

| Bado akamtuma na mwingine wa tatu, huyu pia wakamjeruhi na kumtupa nje ya shamba.

- 13 εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, Τί ποιήσω? πέμψω τὸν
alisema na yule bwana wa- shamba-la-mizabibu Nini nitaanya nitamtuma yule
[G3004](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2962](#) [G3588](#) [G0290](#) [G5101](#) [G4160](#) [G3992](#) [G3588](#)
υἱόν μου, τὸν ἀγαπητόν; ἴσως τοῦτον ἐντραπήσονται.
mwana wangu yule mpendwa labda huyu watamheshimu
[G5207](#) [G1473](#) [G3588](#) [G0027](#) [G2481](#) [G3778](#) [G1788](#)

| “Basi yule mwenye shamba la mizabibu akasema, ‘Nifanye nini? Nitamtuma mwanangu mpendwa, huenda yeye watamheshimu.’

- 14 ἰδόντες δὲ αὐτόν, οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους,
wakimwona lakini yeye wa- wakulima walifikiri wao-kwa-wao wao
[G3708](#) [G1161](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1092](#) [G1260](#) [G4314](#) [G0240](#)
λέγοντες, Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος; ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται
wakisema Huyu ni yule mrithi tumuue yeye ili yetu iwe
[G3004](#) [G3778](#) [G1510](#) [G3588](#) [G2818](#) [G0615](#) [G0846](#) [G2443](#) [G1473](#) [G1096](#)
ἡ κληρονομία.
ya- urithi
[G3588](#) [G2817](#)

| “Lakini wale wapangaji walipomwona, wakasemezana wao kwa wao. Wakasema, ‘Huyu ndiye mrithi. Basi na tumuue ili urithi uwe wetu.’

- 15 καὶ ἐκβαλόντες αὐτόν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, ἀπέκτειναν. τί οὖν
na wakimtoa yeye nje-ya ya- shamba-la-mizabibu walimuua nini basi
[G2532](#) [G1544](#) [G0846](#) [G1854](#) [G3588](#) [G0290](#) [G0615](#) [G5101](#) [G3767](#)
ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος?
atawafanyia wao yule bwana wa- shamba-la-mizabibu
[G4160](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2962](#) [G3588](#) [G0290](#)

| Kwa hiyo wakamtupa nje ya shamba la mizabibu, wakamuua.” “Sasa basi yule mwenye shamba la mizabibu atawafanyia nini wapangaji hawa?

16 ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν
 atakuja na atawaangamiza wa-wakulima hawa na atawapa ya-
[G2064](#) [G2532](#) [G0622](#) [G3588](#) [G1092](#) [G3778](#) [G2532](#) [G1325](#) [G3588](#)

ἀμπελῶνα ἄλλοις. ἀκούσαντες δὲ εἶπαν, Μὴ γένοιτο!
 shamba-la-mizabibu wengine wakisikia na walisema Isiwe iwe
[G0290](#) [G0243](#) [G0191](#) [G1161](#) [G3004](#) [G3361](#) [G1096](#)

Atakuja na kuwaua hao wapangaji, na kuwapa wapangaji wengine hilo shamba la mizabibu.” Watu waliposikia hayo wakasema, “Mungu apishie mbali jambo hili lisitokee!”

17 ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς, εἶπεν, Τί οὖν ἐστὶν τὸ γεγραμμένον
 yule lakini akiwatazama wao alisema Nini basi ni hiki kilichoandikwa
[G3588](#) [G1161](#) [G1689](#) [G0846](#) [G3004](#) [G5101](#) [G3767](#) [G1510](#) [G3588](#) [G1125](#)

τοῦτο, Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς
 hiki Jiwe ambalo walilikataa wa-wajenzi lile limekuwa kuwa
[G3778](#) [G3037](#) [G3739](#) [G0593](#) [G3588](#) [G3618](#) [G3778](#) [G1096](#) [G1519](#)

κεφαλὴν γωνίας?
 kichwa cha-pembe
[G2776](#) [G1137](#)

Lakini Yesu akawakazia macho, akasema, “Basi ni nini maana ya yale yaliyoandikwa: “Jiwe walilolikataa waashi, limekuwa jiwe kuu la pembeni?”

18 πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ’ ἐκεῖνον τὸν λίθον συνθλασθήσεται, ἐφ’ ὃν
 kila-mtu yule aliyeanguka juu-ya lile ya-jiwe atavunjika juu-ya yeye
[G3956](#) [G3588](#) [G4098](#) [G1909](#) [G1565](#) [G3588](#) [G3037](#) [G4917](#) [G1909](#) [G3739](#)

δ’ ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν.
 na kwa litakayeangukia litamsagasaga yeye
[G1161](#) [G0302](#) [G4098](#) [G3039](#) [G0846](#)

Kila mtu aangukaye juu ya jiwe hilo atavunjika vipande vipande, lakini yule litakayemwangukia atasagwa kabisa.”

19 Καὶ ἐζήτησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ’
 Na walitafuta wa-waandishi na wa-makuhani-wakuu kumkamata juu-yake
[G2532](#) [G2212](#) [G3588](#) [G1122](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0749](#) [G1911](#) [G1909](#)

αὐτόν· τὰς χεῖρας, ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ; καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν;
 yeye za-mikono katika ile ya-saa na waliogopa wa-watu
[G0846](#) [G3588](#) [G5495](#) [G1722](#) [G0846](#) [G3588](#) [G5610](#) [G2532](#) [G5399](#) [G3588](#) [G2992](#)

ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπεν τὴν παραβολὴν ταύτην.
 walijua kwa-maana kwamba kuwahuu wao alisema huu mfano huu
[G1097](#) [G1063](#) [G3754](#) [G4314](#) [G0846](#) [G3004](#) [G3588](#) [G3850](#) [G3778](#)

Walimu wa sheria na viongozi wa makuhani wakatafuta njia ya kumkamata mara moja, kwa sababu walifahamu kwamba amesema mfano huo kwa ajili yao. Lakini waliwaogopa watu.

20 Καὶ παρατηρήσαντες, ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους, ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους
 Na wakimchunguza walituma wapelelezi wanaojifanya wenyewe wenye-haki
[G2532](#) [G3906](#) [G0649](#) [G1455](#) [G5271](#) [G1438](#) [G1342](#)

εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου, ὥστε παραδοῦναι αὐτόν τῇ ἀρχῇ
 kuwa ili wamkamate lake neno ili kumkabidhi yeye kwa-utawala
[G1510](#) [G2443](#) [G1949](#) [G0846](#) [G3056](#) [G5620](#) [G3860](#) [G0846](#) [G3588](#) [G0746](#)

καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος.
 na kwa-mamlaka ya-gavana
[G2532](#) [G3588](#) [G1849](#) [G3588](#) [G2232](#)

Kwa hiyo wakawa wanamchunguza na kutuma wapelelezi waliojifanya kuwa wenye haki ili wapate kumtega kwa maneno asemayo, ili wamtie katika uwezo na mamlaka ya mtawala.

- 21 καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες, Διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ὁρθῶς
na walimuuliza yeye wakisema Mwalimu tunajua kwamba kwa-usahihi
[G2532](#) [G1905](#) [G0846](#) [G3004](#) [G1320](#) [G1492](#) [G3754](#) [G3723](#)
- λέγεις καὶ διδάσκεις, καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας
unasema na unafundisha na hukubali unakubali uso bali kwa ukweli
[G3004](#) [G2532](#) [G1321](#) [G2532](#) [G3756](#) [G2983](#) [G4383](#) [G0235](#) [G1909](#) [G0225](#)
- τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις.
ya- njia ya- Mungu unafundisha
[G3588](#) [G3598](#) [G3588](#) [G2316](#) [G1321](#)

Hivyo wale wapelelezi wakamuuliza, "Mwalimu, tunajua unasema na kufundisha yaliyo kweli wala humpendelei mtu, bali wafundisha njia ya Mungu katika kweli.

- 22 ἔξεστιν ἡμᾶς Καίσαρι φόρον δοῦναι, ἢ οὐ?
ni-halali sisi kwa-Kaisari kodi kutoa au la
[G1832](#) [G1473](#) [G2541](#) [G5411](#) [G1325](#) [G2228](#) [G3756](#)

Je, ni halali sisi kulipa kodi kwa Kaisari, au la?"

- 23 κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν, εἶπεν πρὸς αὐτοῦς,
akitambua na yao ya- ujanja alisema kwao wao
[G2657](#) [G1161](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3834](#) [G3004](#) [G4314](#) [G0846](#)

Lakini Yesu akatambua hila yao, kwa hiyo akawaambia,

- 24 Δείξατέ μοι δηνάριον: τίνος ἔχει εἰκόνα, καὶ ἐπιγραφὴν? οἱ δὲ
Nionyesheni mimi dinari wa-nani ina sura na maandishi wa- na
[G1166](#) [G1473](#) [G1220](#) [G5101](#) [G2192](#) [G1504](#) [G2532](#) [G1923](#) [G3588](#) [G1161](#)
- εἶπαν, Καίσαρος.
walisema Ya-Kaisari
[G3004](#) [G2541](#)

"Nionyesheni dinari. Je, sura hii na maandishi haya yaliyoko juu yake ni vya nani?"

- 25 ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοῦς, Τοῖνυν ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ
yule na alisema kwao wao Basi mpeni ya- ya-Kaisari Kaisari na
[G3588](#) [G1161](#) [G3004](#) [G4314](#) [G0846](#) [G5106](#) [G0591](#) [G3588](#) [G2541](#) [G2541](#) [G2532](#)
- τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ.
ya- ya- Mungu kwa-yule Mungu
[G3588](#) [G3588](#) [G2316](#) [G3588](#) [G2316](#)

Wakamjibu, "Ni vya Kaisari." Akawaambia, "Basi mpeni Kaisari kilicho cha Kaisari, naye Mungu mpeni kilicho cha Mungu."

- 26 καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ; καὶ
na hawakuweza waliweza kumkamata lake neno mbele-ya wa- watu na
[G2532](#) [G3756](#) [G2480](#) [G1949](#) [G0846](#) [G4487](#) [G1726](#) [G3588](#) [G2992](#) [G2532](#)
- θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ, ἐσίγησαν.
wakishangaa juu-ya ya- jibu lake walinyamaza
[G2296](#) [G1909](#) [G3588](#) [G0612](#) [G0846](#) [G4601](#)

Wakashindwa kumkamata kwa yale aliyokuwa amesema hadharani. Nao wakashangazwa mno na majibu yake, wakanyamaza kimya.

- 27 Προσελθόντες δέ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν μὴ
Wakija na baadhi ya- Masadukayo wa- wanaopinga ufufuo si
[G4334](#) [G1161](#) [G5100](#) [G3588](#) [G4523](#) [G3588](#) [G0483](#) [G0386](#) [G3361](#)

εἶναι, ἐπηρώτησαν αὐτὸν,
kuwa walimuuliza yeye
[G1510](#) [G1905](#) [G0846](#)

Baadhi ya Masadukayo, wale wasemao kwamba hakuna ufufuo wa wafu, wakamjia Yesu na kumuuliza,

- 28 λέγοντες, Διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ
wakisema Mwalimu Musa alituandikia sisi kama wa-fulani ndugu akifa
[G3004](#) [G1320](#) [G3475](#) [G1125](#) [G1473](#) [G1437](#) [G5100](#) [G0080](#) [G0599](#)

ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἄτεκνος ἦ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς
mwenye mke na huyu bila-mtoto akiwa ili amchukue yule ndugu
[G2192](#) [G1135](#) [G2532](#) [G3778](#) [G0815](#) [G1510](#) [G2443](#) [G2983](#) [G3588](#) [G0080](#)

αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.
yake yule mke na amzalie uzao kwa-yule ndugu yake
[G0846](#) [G3588](#) [G1135](#) [G2532](#) [G1817](#) [G4690](#) [G3588](#) [G0080](#) [G0846](#)

“Mwalimu, Mose alituandikia kwamba kama ndugu wa mtu akifa na kumwacha mkewe bila mtoto, basi huyo mtu inampasa amwoe huyo mjane ili amzalie ndugu yake watoto.

- 29 ἐπτά οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν; καὶ ὁ πρῶτος, λαβὼν γυναῖκα, ἀπέθανεν
saba basi ndugu walikuwa na yule wa-kwanza akimchukua mke alikufa
[G2033](#) [G3767](#) [G0080](#) [G1510](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4413](#) [G2983](#) [G1135](#) [G0599](#)

ἄτεκνος;
bila-mtoto
[G0815](#)

Basi palikuwepo ndugu saba. Yule wa kwanza akaoa, akafa bila kuzaa mtoto.

- 30 καὶ ὁ δεύτερος, <τὴν γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος>;
na yule wa-pili yule mke na huyu alikufa bila-mtoto
[G2532](#) [G3588](#) [G1208](#) [G3588](#) [G1135](#) [G2532](#) [G3778](#) [G0599](#) [G0815](#)

Kisha yule wa pili akamwoa huyo mjane, naye akafa bila mtoto,

- 31 καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν; ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἐπτά,
na yule wa-tatu alimchukua yeye vivyo-hivyo na pia wa- saba
[G2532](#) [G3588](#) [G5154](#) [G2983](#) [G0846](#) [G5615](#) [G1161](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2033](#)

οὐ ἠδυνάστευον κατέλιπον τέκνα, καὶ ἀπέθανον.
hawakuacha wakaacha watoto na walikufa
[G3756](#) [G2641](#) [G5043](#) [G2532](#) [G0599](#)

naye wa tatu pia akamwoa. Vivyo hivyo ndugu wote saba wakawa wamemwoa huyo mwanamke, na wote wakafa pasipo yeyote kupata mtoto.

- 32 ὕστερον καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν.
mwishowe pia ya- mke alikufa
[G5305](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1135](#) [G0599](#)

Mwishowe, yule mwanamke naye akafa.

33 ἡ γυνὴ οὖν, ἐν τῇ ἀναστάσει, τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή? οἱ
 ya- mke basi katika ya- ufufuo wa-nani wao atakuwa mke wa-
[G3588](#) [G1135](#) [G3767](#) [G1722](#) [G3588](#) [G0386](#) [G5101](#) [G0846](#) [G1096](#) [G1135](#) [G3588](#)
 γὰρ ἐπτα ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.
 kwa-maana saba walimkuwa-naye yeye mke
[G1063](#) [G2033](#) [G2192](#) [G0846](#) [G1135](#)

Sasa basi, siku ya ufufuo huyo mwanamke atakuwa mke wa nani, maana aliolewa na ndugu wote saba?”

34 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσιν
 na alisema kwao yule Yesu Wa- wana wa- ulimwengu huu wanaoa
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3588](#) [G5207](#) [G3588](#) [G0165](#) [G3778](#) [G1060](#)
 καὶ γαμίσκονται;
 na wanaolewa
[G2532](#) [G1061](#)

Yesu akawajibu, “Katika maisha haya watu huoa na kuolewa.

35 οἱ δὲ καταξιοθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν, καὶ τῆς
 wa- lakini wanaohesabiwa-kustahili ya- ulimwengu ule kuupata na ya-
[G3588](#) [G1161](#) [G2661](#) [G3588](#) [G0165](#) [G1565](#) [G5177](#) [G2532](#) [G3588](#)
 ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν, οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται;
 ufufuo ya- kutoka-kwa wafu wala wanaoa wala wanaolewa
[G0386](#) [G3588](#) [G1537](#) [G3498](#) [G3777](#) [G1060](#) [G3777](#) [G1061](#)

Lakini wale ambao wamehesabiwa kwamba wanastahili kupata nafasi katika ulimwengu ule na katika ufufuo wa wafu, hawaoi wala hawaolewi.

36 οὐδὲ γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται: ἰσάγγελοι γὰρ εἰσιν; καὶ
 wala kwa-maana kufa tena wanaweza sawa-na-malaika kwa-maana ni na
[G3761](#) [G1063](#) [G0599](#) [G2089](#) [G1410](#) [G2465](#) [G1063](#) [G1510](#) [G2532](#)
 υἱοὶ εἰσιν Θεοῦ, τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες.
 wana ni wa-Mungu wa- ufufuo wana wakiwa
[G5207](#) [G1510](#) [G2316](#) [G3588](#) [G0386](#) [G5207](#) [G1510](#)

Hawa hawawezi kufa tena, kwa maana wao ni kama malaika. Wao ni watoto wa Mungu, kwa sababu ni watoto wa ufufuo.

37 ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, καὶ Μωϋσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς
 kwamba lakini wanafufuka wa- wafu pia Musa alionyesha katika ya-
[G3754](#) [G1161](#) [G1453](#) [G3588](#) [G3498](#) [G2532](#) [G3475](#) [G3377](#) [G1909](#) [G3588](#)
 Βάτου, ὡς λέγει Κύριον τὸν Θεὸν Ἀβραὰμ, καὶ Θεὸν Ἰσαὰκ, καὶ
 Kichaka kama anasema Bwana yule Mungu wa-Abraamu na Mungu wa-Isaka na
[G0942](#) [G5613](#) [G3004](#) [G2962](#) [G3588](#) [G2316](#) [G0011](#) [G2532](#) [G2316](#) [G2464](#) [G2532](#)
 Θεὸν Ἰακώβ;
 Mungu wa-Yakobo
[G2316](#) [G2384](#)

Hata Mose alidhihirisha kuwa wafu wanafufuka, kwa habari ya kile kichaka kilichokuwa kikiwaka moto bila kuteketea, alipomwita Bwana, ‘Mungu wa Abrahamu, Mungu wa Isaki, na Mungu wa Yakobo.’

38 Θεός δὲ οὐκ ἔστιν νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων; πάντες γὰρ αὐτῷ
Mungu na si ni wa-wafu bali wa-walio-hai wote kwa-maana kwake
[G2316](#) [G1161](#) [G3756](#) [G1510](#) [G3498](#) [G0235](#) [G2198](#) [G3956](#) [G1063](#) [G0846](#)

ζῶσιν.
wanaishi
[G2198](#)

| Yeye si Mungu wa wafu, bali wa walio hai, kwa kuwa kwake wote ni hai."

39 ἀποκριθέντες δέ, τινες τῶν γραμματέων εἶπαν, Διδάσκαλε, καλῶς εἶπας.
wakijibu na baadhi ya-waandishi walisema Mwalimu vizuri umesema
[G0611](#) [G1161](#) [G5100](#) [G3588](#) [G1122](#) [G3004](#) [G1320](#) [G2573](#) [G3004](#)

| Baadhi ya walimu wa sheria wakasema, "Mwalimu, umesema sawasawa kabisa!"

40 οὐκέτι γὰρ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν.
tena kwa-maana hawakuthubutu kumuuliza yeye lolote
[G3765](#) [G1063](#) [G5111](#) [G1905](#) [G0846](#) [G3762](#)

| Baada ya hayo hakuna mtu aliyethubutu kumuuliza maswali tena.

41 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, Πῶς λέγουσιν τὸν Χριστὸν εἶναι Δαυὶδ
Alisema na kwao wao Jinsi-gani wanasema yule Kristo kuwa wa-Daudi
[G3004](#) [G1161](#) [G4314](#) [G0846](#) [G4459](#) [G3004](#) [G3588](#) [G5547](#) [G1510](#) [G1138](#)

υἱόν?
mwana
[G5207](#)

| Kisha Yesu akawaambia, "Imekuware basi wao husema Kristoni Mwana wa Daudi?"

42 αὐτὸς γὰρ Δαυὶδ λέγει ἐν βίβλῃ ψαλμῶν, Εἶπεν Κύριος
yeye-mwenyewe kwa-maana Daudi anasema katika kitabu cha-zaburi Alisema Bwana
[G0846](#) [G1063](#) [G1138](#) [G3004](#) [G1722](#) [G0976](#) [G5568](#) [G3004](#) [G2962](#)

τῷ Κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου,
kwa-yule Bwana wangu Keti mkono-wa kulia kwangu
[G3588](#) [G2962](#) [G1473](#) [G2521](#) [G1537](#) [G1188](#) [G1473](#)

| Daudi mwenyewe anasema katika Kitabu cha Zaburi: "Bwana alimwambia Bwana wangu: "Keti mkono wangu wa kuume,

43 ἕως ἄν θῷ τοὺς ἐχθρούς σου, ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.
mpaka kwa niweke wa-adui zako kiti-cha-miguu ya-miguu yako
[G2193](#) [G0302](#) [G5087](#) [G3588](#) [G2190](#) [G4771](#) [G5286](#) [G3588](#) [G4228](#) [G4771](#)

| hadi nitakapowaweka adui zako chini ya miguu yako."

44 Δαυὶδ οὖν αὐτὸν□ Κύριον καλεῖ, καὶ πῶς αὐτοῦ υἱός ἐστιν?
Daudi basi yeye Bwana anamwita na jinsi-gani wake mwana ni
[G1138](#) [G3767](#) [G0846](#) [G2962](#) [G2564](#) [G2532](#) [G4459](#) [G0846](#) [G5207](#) [G1510](#)

| Ikiwa Daudi anamwita yeye 'Bwana,' basi atakuware mwanawe?"

45 Ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς [αὐτοῦ],
Wakisikiliza na wote wa-watu alisema kwa-wa-wanafunzi wake
[G0191](#) [G1161](#) [G3956](#) [G3588](#) [G2992](#) [G3004](#) [G3588](#) [G3101](#) [G0846](#)

| Wakati watu wote walikuwa wanamsikiliza, Yesu akawaambia wanafunzi wake,

- 46 Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, τῶν θελόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς,
 Jihadharini na wa-waandishi wa-wanaotaka kutembea katika mavazi-marefu
[G4337](#) [G0575](#) [G3588](#) [G1122](#) [G3588](#) [G2309](#) [G4043](#) [G1722](#) [G4749](#)
- καὶ φιλοούντων ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν
 na wanaopenda salamu katika za-masoko na viti-vya-mbele katika
[G2532](#) [G5368](#) [G0783](#) [G1722](#) [G3588](#) [G0058](#) [G2532](#) [G4410](#) [G1722](#)
- ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις;
 za-masinagogi na nafasi-za-heshima katika ya-karamu
[G3588](#) [G4864](#) [G2532](#) [G4411](#) [G1722](#) [G3588](#) [G1173](#)

“Jihadharini na walimu wa sheria. Wao hupenda kutembea wakiwa wamevaa mavazi marefu, na kusalimiwa kwa heshima masokoni. Hupenda kukaa kwenye viti vya mbele katika masinagogi, na kukaa kwenye nafasi za heshima katika karamu.

- 47 οἱ κατεσθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν χρηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ
 wao wanakula za-nyumba za-wajane na kwa-kisingizio ndefu
[G3739](#) [G2719](#) [G3588](#) [G3614](#) [G3588](#) [G5503](#) [G2532](#) [G4392](#) [G3117](#)
- προσεύχονται. οὗτοι λήμψονται περισσότερον κρίμα.
 wanasali hawa watapokea zaidi hukumu
[G4336](#) [G3778](#) [G2983](#) [G4053](#) [G2917](#)

Wao hula nyumba za wajane, na ili waonekane kuwa wema, wanasali sala ndefu. Watu kama hawa watapata hukumu iliyo kuu sana.”